

GAZETA LWOWSKA

W Poniedziałek

N^{ro}. 84.

22. Lipca 1822.

Wiadomości krajowe.

Z Wiednia dnia 11. Lipca. — N. Pan okazał Swoje najwyższe zadowolenienie dowodcy Austriackiej flotyli na morzach Otomańskich, Puthownikowi Antoniemu Armeni z powodu okazaney przy zaszytach tamże wypadkach jego przezorności, roztropności i czynności. Zadowolnić się także postępami Stepowicza Wice-Konzula w Scio, mianowicie, okazanem jego mężstwem i ludzkością w czasie powstania Samiotow i wylądowania tamże woysk W. Sultana.

C. K. uprzywilejowany bank Austriacki narodowy ogłosił w dniu 9. Lipca Wykaz dochodów i wydatków tegoż banku za pierwsze półrocze r. 1822, podług którego bilans przychodowy na d. 30. Czerwca r. b. był następujący:

D e b e t.		Waluta bankowa.	
		ZR.	kr.
Opłata urzędników i potrzeby kancelaryi		38,586	—
Przewóz pieniędzy, sprawunki, koszta druku, poczta, należności stepowe od kuponów pierwszego półrocza i inne wydatki		20,057	2 2/4
		58,643	2 2/4
Reszta do podziału		1,752,965	58 1/4
		1,811,609	.. 3/4

K r e d y t.		Waluta bankowa.	
		ZR.	kr.
Prowizyje od efektów eskontowanych w ilości 7,304,325 ZR. 26 kr.		101,169	44
Od tego odciąga się reszta prowizyi od efektów przypadłych po 1. Lipca 1822		5,513	34
Prowizyje i należności od zaliczeń na zastawy		273,975	27
		95,656	10

	Waluta bankowa.	
	ZR.	kr.
Od tego odciąga się reszta prowizyi od owych zaliczeń na zastawy, które przypadły po 1. Lipca 1822	44,795	25
Prowizyje od pozostałego pierwotnego majątku bankowego przynoszącego korzyść, wraz z prowizyją od reszty z przedaży dóbr skarbowych	1,093,831	29 7/4
Dochody funduszu odwodowego	35,828	33
Należność opisania i zapisania akcyj	1,467	46
Prowizyje od assygnacyj klas prowincjonalnych	20,022	30 3/4
Dochód z certyfikatów pożyczki krajowej z roku 1821	335,622	30 3/4
	1,811,609	.. 1/4
Za 50,621 akcyj wynosi zwyczajna półroczna dywidenda po ZR. 28	1,417,388	
Zysk na monecie na drugie półrocze	335,577	58 1/4
	1,752,965	58 1/4

Z Izby Rachunkowej uprzyw. Austr. Narod. Banku.

Franciszek Salzmann, Max. Litomiski, Nadbuhalter. Buhalter.

Kurs Wiedeński z dnia 12go Lipca: Obligacyie dłużu Stanu 5 procentowe w M. R. 79 1/4 — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1820 za 100 ZR. M. R. — — Obligacyie na pożyczkę do wygrania przez losy z r. 1821 za 100 ZR. M. R. — — Certyfikaty na pożyczkę z r. 1821, za 100 ZR. w M. R. — — — Kurs na Augsburg za 100 Kur. 99 1/4 Br. Uso. — Moneta konwencyjna za 100, 250. — Akcyie bankowe, jedna po 77 1/10 M. R.

Gazeta Bryńska z d. 7. b. m. zawiera co następuje: »Dnia wczorajszego mieliśmy to szczęście przyymować w naszych murach. Jego Cesarzowic. Mość Arcy-Książęcia Karola Jechał d. 4. b. m. przez Feldsberg i Eisgrub, gdzie zwiedziwszy piękne i sławne ogrody i

budowy Xiążęcia Jana Lichtensteina, stanął u nas o 9 godzinie wieczorem i wysiadł w dykasteryjalnym budynku. Dzisiaj przed południem pozwolił J. Cesarzowi. Mość przedstawić sobie Władze rządowe i polityczne, dalecy C. K. Woyskowość i tutejsze K. Kapitułę. Po południu zwiedził wszystkie w dykasteryjalnym domu znajdujące się urzędy, ażeby się przekonać o ich sposobie postępowania czyli manipulacyi, wieczorem zaś znajdował się w miejskim teatrze pysznie oświeconym, gdzie jednogłośnie okrzyk radości powitał go tak przy wchodzie jak i przy odejściu.

Wiadomości zagraniczne.

Hiszpania.

Z Madrytu d. 20. Czerwca. — Na dzisiejszem posiedzeniu Stanów, czytano odpowiedź Króla na ich poselstwo. Osnowa iey następująca: »Z największą radością przyjąłem poselstwa od Stanów, w którym znajduję się uczucia szacunku dla Tronu konstytucyjnego i chęć przyłożenia się do pomysłności Monarchii. Uczucia te tak przyzwoite dla Deputowanych narodu Hiszpańskiego, spodziewać mi się każą, iż gdy pierwsze władze narodu łączą swe siły dla niezłomnego wstrzymania klęsk obecnych i dla uniknięcia przyszłych, usmierzy się wzruszenie umysłów, spełznie nadzieia obalenia istniejącego rządu, a naród spokojnie używać będzie dobrodzieystwa, którego się domaga. — Pochlebnym bez wątpienia był widok, który wystawiło wsrzeszenie rządu konstytucyjnego, w roku 1820, iak mi to Stany oświadczyły; lecz pytając się dzieiów narodów, łatwo można było przewidzieć, iż wielki zachodzi przedział między ogłoszeniem i ustaleniem wolności, i że czas tylko wsparty mądrością i stateścią, może poprawić bezprawia przez kilka wieków zebrane, połączyć w jeden plan rozmaite gałęzie administracyi publiczney i położyć w równi z instytucyami politycznymi, opinią, interes i obyczaje narodu. — Nie może rząd przyspieszyć naturalnego biegu rzeczy, nie może uniknąć klęsk nieoddzielnych od zmian ważnych i trudnych; ale przytém nie wabam się zapewnić Stanów, iż użyję wszystkich najskuteczniejszych środków, całej władzy i praw, które mi nadanie Konstytucyi, dla zapewnienia iey religijney świętości i uprzątnienia wszelkich zawad, któreby przeszkadzały statemu iey utwierdzeniu. — Polegam na pomocy Stanów w celu dopięcia tego zamiaru; na mądrości i wytrwałości znamionującej naród Hiszpański; na zapale i odwadze woyska i milicyi; na wpły-

wie opinii publiczney i na wsparciu większości Narodu, widząc z rozkoszą wśród boleści, którą Mi sprawiła wypadki, zaburzające spokojność wielu okolic Hiszpanii, iż nadzieia potwierdza słuszne powody Mojej ofności. — Obiecuję sobie, za pomocą istniejących przepisów i środków służących Rządowi, widzieć wkrótce przywróconą spokojność w Hiszpanii i zniweczone zamachy nieprzyiaciół Oyczyzny. Tym to sposobem, dowiedziemy stateść Rządu Konstytucyjnego, nie chwytając się sposobów nadzwyczajnych, rzadko potrzebnych, często niebezpiecznych, a zawsze będących dowodem słabości praw istniejących. — Rozciągając Władzę Moję do wszystkiego, co się tycze utrzymania porządku publicznego w kraju i bezpieczeństwa za granicą, stosownie do Konstytucyi i praw, w tój głównej podstawie, widzę połączone wszystkie Moie prawa i obowiązki; a wierny tak świętemu przyrzeczeniu, nie będę szczedził ani ofiar, ani poświęceń, aby Naród w każdym czasie i w każdym miejscu, uważał Tron Mój za punkt zjednoczenia się wszystkich dobrych Hiszpanów. — Naprawdę wzywam będą imienia świętego Religii, dla uwiedzenia obłąkanych; naprawdę starać się będą połączyć sztandar prawości z sztandarem buntu; ludy słuszne będą głosowi Monarchy, a w razie przeciwnym moc prawa zwróci na drogę powinności tych, którzy z nięj upornie zbaczają z chęcią. — Stany mogą być pewne, iż w chwili kiedy pracować będą nad utrzymaniem spokojności, iako głównej zasady wewnętrznej pomysłności Narodu, starać się będą oraz uchronić mu szanowanie praw i godności iego u obcych, przekonany, iż nie można zaczepiać o podległości Narodu, bez narażenia powagi i godności Monarchów. — Cieszę się bardzo, iż w obecnych okolicznościach, w chwili, kiedy duch buntu wre w umysłach dla obłąkania Naszych prostych wiejskich mieszkańców i dla zrodzenia sporów niebezpiecznych, Poselstwo Stanów podało Mi sposobność publicznie i otwarcyście powtórzyć Moie życzenia, aby Naród Hiszpański uważał prawa Tronu, za rękojmię i zabezpieczenie swojej wolności i stawy.

»W Aranjuez dnia 18. Czerwca 1820.
(podp.) »Ferdynand.

Podług wiadomości z Madrytu z d. 17. Czerwca zaczęły Stany naradzać się nad dem przychodów i planu podatkowego na rok 1823. Dotąd zezwoliły na 270 milionów realów, z których 150 milionów jest podatkiem od posiadłości gruntów i kapitałów, 100 milionów od konsumpcyi a 20 milionów od mieszk.

N. wezwanie Rządu zakazały Stany sprzedaży prochu i ołowiu w prowincjach częściami będących w powstaniu iako to: w Nawarze, Sarragossie, Huesce, Teruel, Kalatayud, Lerydzie, Tarragonie, Gironie i Barcelonie. — Władze rządowe w Guispecoa, ażeby zapobiedz rozszerzeniu powstania, skazały na więzienie w St. Sebastian i w Tulozie 20 duchownych podejrzaných o zamiar obalenia Konstytucyi.

Powszechna gazeta Madrycka (*Universal*) podaje ludność Hiszpanii w sposób następujący: 1.) Prowincya Alicante ma 249,692 mieszkańców. 2.) Almerya 198,762. 3.) Prowincya Avila 113,135. 4.) Prowincya Badajoz 301,225. 5.) Prowincya Barcelona 353,206. 6.) Prowincya Bilbao 104,186. 7.) Prowincya Burgos 206,095. 8.) Prowincya Cadix 281,293. 9.) Prowincya Caceres 199,205. 10.) Prowincya Calatayud 105,947. 11.) Prowincya Castellon 188,079. 12.) Prowincya Chinchilla 186,260. 13.) Prowincya Ciudad Real 296,525. 14.) Prowincya Cordova 337,265. 15.) Prowincya Corunna 357,960. 16.) Prowincya Cuenca 296,650. 17.) Prowincya Gerona 191,243. 18.) Prowincya Granada 346,984. 19.) Prowincya Guadalaxara 221,655. 20.) Prowincya Huelva 139,817. 21.) Prowincya Huesca 182,845. 22.) Prowincya Jaen 274,930. 23.) Prowincya Jativa 161,257. 24.) Prowincya Leon 180,567. 25.) Prowincya Leryda 136,560. 26.) Prowincya Logrono 184,217. 27.) Prowincya Lugo 253,708. 28.) Prowincya Madryt 290,495. 29.) Prowincya Malaga 290,324. 30.) Prowincya Murcyja 252,058. 31.) Prowincya Orense 300,870. 32.) Prowincya Ovideo 267,501. 33.) Prowincya Palencia 128,897. 34.) Prowincya Palma 207,765. 35.) Prowincya Pamplona 195,416. 36.) Prowincya Salamanka 226,882. 37.) Prowincya Santander 175,152. 38.) Prowincya San Sebastian 104,789. 39.) Prowincya Segovia 145,985. 40.) Prowincya Sevilla 358,811. 41.) Prowincya Soryja 105,108. 42.) Prowincya Tarragona 194,782. 43.) Prowincya Teruel 105,191. 44.) Prowincya Toledo 302,470. 45.) Prowincya Valencia 346,166. 46.) Prowincya Valladolid 175,100. 47.) Prowincya Villafraanca 86,385. 48.) Prowincya Vigo 327,848. 49.) Prowincya Vittorioja 77,465. 50.) Prowincya Zamora 142,385. 51.) Prowincya Sarragossa 315,111. Ogółem 21,248,076 mieszkańców.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Z Londynu d. 28. Czerwca. — Rząd i Parlament (pisze iedna z tutejszych gazet) dla tego tak mało czynią dla Irlandczyków, aby Narodowi podali sposobność okazania czułości swoięy i powszechną niechęć przytłumili. Wezwano duchownych do zbierania składek i wszystkie Gazety piszą o nędzy panującej w Irlandyi. Dzieie się to z powodu, aby zapomniano o reformie Parlamentu, o nowym bilu względem pensyy, o budżecie, tudzież o politycznym stanie Anglii i nowey pożyczce. Pospólstwo Angielskie musi mieć zawsze coś takiego, czembymy się bawiło, nakształt wieloryba, igrającego z prózną lub pełną beczką.

Gazeta Dublińska donosi znowu o śmierci wielu Irlandczyków z głodu. Możemy (pisze) ogłosić wiele takich przypadków i smutną tę powinność póty pełnić będziemy, póki się nędzy nie zaradzi.

Z powodu nowego wezwania Mocarstw, aby zniósły handel niewolnikami, namienit P. Mackintosh w Izbie Niższey, iż na Kongressie Wiedeńskim szczególniey Rossyja uznała potrzebę zakazania takiego handlu i oświadczyła, że tym Narodom, które go nie zniosą, zakaze wprowadzać osadniczych towarów do Rossyi.

P. Bennet powiedział d. 26. b. m. w Parlamencie Lordowi Sidmouth, iż lepięcyby było, gdyby był pozostał mówcą Izby a nie Ministrem Spraw Wewnętrznych; mówił, iż pochwalił rzez w Manchester, wprowadził szpiegów i sprzyiał paszkwilom. Twierdził, iż pobiera podwójną płacę, iedną za siebie, a drugą wynoszącą 3,000 funt. szterling., za swego syna, za którego pełni obowiązki ieden Deputowany. Margrabia Londonderry odpowiadając na głos Pana Bennet i Pana Crevey w zapale, który późnię sam przyznał, powstał na obu mówców w zbyt mocnych wyrazach. Odpowiedział mu na to Pan Brougham, iż Minister nie powinien sobie pozwalać podobnych wyrazów w Parlamencie. Zrobił się potem niezmierny hałas z obu stron, trwający kilka minut; poczem Minister zabrał głos i żądał od Pana Brougham tłumaczenia z powodu iednego wyrazu, którego użył. — Ten zaś oświadczył, iż nie należy brać wyrazów w podwójnym znaczeniu, i przypisywać mówcy zamiaru, o którym nie myślał.

Francyja.

Z Paryża d. 30. Czerwca. — Kładziemy tu (pisze Gazeta Berlińska) nayważnięsze

wyjątki z głosów Deputowanych podczas obrad względem prawa cłowego i pojedynczych jego artykułów. Jenerał Sebastiani oświadczył: — »Kraje południowo - Niemieckie i Szwajcarya, upatrują dla siebie szkodę z ustanowionę u nas opłaty od bydła do rzezi. Żaluję tego, bo są przyjaciółmi i naturalnemi sprzymierzencami Francyi. Nie mogę utać zadziwienia mego z surowych srodków, jakich przeciwko płodom ziemi i przemysłu naszego użyły. Mogły zaiste z swojej strony wydawać podobne urządzenia; Naród przecież, licząc 40 milionów mieszkańców, który walczył za ich niepodległość i rozszerzenie granic, zasługuje na niejakie względy.« — P. Laborde rzekł: — »Prawa celne, uważane bądź za sposób pobierania podatków, bądź za środki handlowe, nie są czem innem, iak tylko użyciem smutnego prawa odwetu, pochodzącem z niedoskonałości towarzyskiego naszego porządku; są skutkiem błędu oddawna wprowadzonego do wszystkich krajów. Wszyscy chcą wiele przedawać a nie kupować; wszystko uprawiać nawet na niewdzięczny ziemi; wszystko wyrabiać, tam nawet, gdzie brakuje tego, co koniecznie do wyrobku jest potrzebnem. Takie zdanie o handlu nie zmienilo się przez postęp oświaty; rozszerzyło się owszém, i życzychy wypadło aby gabinety Europejskie zajął się nakoniec oprzątnieniem przeszkód, które tamują powszechną wszystkich krajów pomyślność.« — Pan Lainé oświadczył się przeciwko systematowi ścieśniającemu handel. — P. Lainé de Villevesque radził powiększyć cło od cukru przeznaczonego za granicę, a zniżyć od wprowadzonego do osad. — Jenerał Foy wystawił zasadę powszechnego handlu; twierdził, iż kraj małej osady, powinien im dozwolić, aby się same rządziły. — Przeciwnie utrzymywał Minister Skarbu i upatrywał uszczerbek Francyi w takim postanowieniu. — Podczas obrad względem pojedynczych artykułów prawa celnego, a mianowicie względem cła od cukru, Jenerałowie Sebastiani i Foy, domagali się powtórnie niepodległości osad i związków handlowych z Ameryką południową. — P. Dudon twierdził, iż Francya nie może tego czynić bez nadwężenia honoru swego. Żaden Burbon (dodał) nie może oświadczać się za zniesieniem Monarchii Hiszpańskiej w Ameryce. — Słowa Pana Manuel: »Wola Narodu iawnie ogłoszona, przerwała prawa stronę okrzykiem: »Narody nie powinny mieć żadnej woli! Gdy potem P.

Manuel powiedziały: »Jeśli W Panowie oyczynę swoją kochacie i prawdę wami Francuzami iestecie, iak się dźe,« — przerwano mu znowu okrzykiem: »Lepszymi Francuzami, niż W Panie!« Wszystkie nareszcie wnoszone poprawy prawa odrzucono.

Jenerał Berton i jego współsprysiężeni pilnowani są w więzieniu Poitiers przez 75 ludzi; 25 na koniach stoi zewnątrz, a 50 piechotnych trzymają straż przy drzwiach i wewnątrz więzienia.

D. 22. Czerwca wyruszyła załoga Tolouzy do Baiionny. Z Perigueux do tego samego miejsca poszło 1,200, a z Agde 800 piechoty.

Królestwo Sardyńskie.

W Genui d. 16. Czerwca miała własnym rozwinąć żagle eskadra Sardyńska pod dowództwem Hrabiego Geneys a składająca się z 3 liniowych okrętów, z 1 fregaty, 1 korwety, 1 brygu i 1 galioty. Eskadra ta odwiezie na przeczaczone miejsca Sardyńskich Konsulów. Dwóch do Algieru i Trypolis, a jednego w gotowości Wice-Konsula do Tunetu. Po tem dla obrony handlu Sardyńskiego będzie kołowała po morzu śródziemnym.

P r u s s y.

Ze 2,000 koni, które do Gniezna iarmark S. Woyciechowski przyprawdzono, zakupił Rząd dla jazdy 40, i płacił 60 i 100 talarów. Za woły, które dopiero od S. Michale postawione były na karne, płacono po 30 talarów, a za karnego wieprza po 5 i 6 talarów. W ogólności cena średnia karnego wołu nie przenosiła 20 talarów a beczka wyshoku trzymającego 60 do 65 stopni Richtera, także nie więcej iak 20 talarów kosztowała.

R o s s y i a.

Z Odessy d. 7. Czerwca. — Ponieważ w terażniejszym składzie rzeczy, prawie ani myśleć można o wojnie z Turcyją i spodziewać się należy, że dawne stosunki handlowe z tem Państwem, niebawem przywrócone zostaną. mnóstwo przeto okrętów gotuje się odplynąć do Konstantynopola. Od wczorajszego dnia 13 okrętów także przeznaczonych iadnie zbiorze; many największe zapewnienia, iż handlowo Rossyjska nie popadnie żadnemu niebezpieczeństwu w Konstantynopolu.